

»Ah!« izdihne ovčarica
 Krasno dekle, roža mlada,
 Bivši zmir vesela rada
 Danes žalostnega lica:
 Lipa obeša tak glavico,
 Ah ker pevec Milosláv je
 Zgubil drago svoje zdravje,
 In ga več ni na tratico.
 In ga več ni na tratico,
 Da bi peval krasne čine
 Slavne svoje domovine
 Skor pozabljene srotice.
 Miloslava ker ne čuje,
 Ino vira več ne pije
 Sercu sladke melodije,
 Slavček tičica žaluje.
 Žalosten je šum potoka
 Ker brez pevca Milosláva
 Se bridkost mu le zavdava,
 Toraj potok milo joka.
 Kar si želel, ti je znano.
 Zdaj pojdi, in prosi boga,
 Jenja pevca da nadlôga,
 Da mu zdravje spet bo dano.

Toraj tudi meni prava
 Vsa je barva šla raz lica,
 Ker je pesem veselica
 Zaostala Miloslava.
 Kolikrat, ah! sim sedela
 Miloslavu na desnici
 Roko imela sim v ročici,
 In sva sercu s adke pela.
 Ah, kak bil je duša blaga,
 Kak lil sercu mojmu drag je!
 Vsaki stvarci bil on blag je,
 Vsaka stvar mu bla je draga.
 Kadar prišel je, ovčice
 So od délec meketále,
 K njemu v skok in pok tekľjále,
 Se mu vlegle pred nožice.
 Oh kak se ga veselila
 Ta okrajina je cela!
 Zdaj pa gnjev jo je objela
 Oj ker njega je zgubila. —

Opis nekterih staroslavenskih bogov.

Pri vsih narodih svéta se najde vera in zaupanje na višja bitja. Samo pri tem narodu je ta misel bolj izobražena kakor pri unem. Od začetka svéta je človeku bogoljubje prirojeno in nobena divja trupa se v dogodivščini ne hajde, da bi višja bitja, bogove po svoje ne častila. Ravno tako so tudi naši prededovi svoje bogove visoko častili in v srédini njih mehkočutnega serca vsajena rožica nabožnosti ni vednula, temuč se le od časa do časa lepše razvijala in cvetela. Naj imenitnejši njih bogov so sledeči.

1. Perun ali Parom je bil bog bleska in groma, bog pravice in sploh vsih prikazni in uspehov, ki jih oblaki, dež, toča in součni žarki rodé, taj tudi bog blagodara, rodovitosti in poljedelstva. Stal je obut na nekem stopu; edno nogo je imel na zvon položeno. Bil je strašno velike postave, plamtečega lica s dolgimi ušesmi. V desnici je deržal široko radlico, črleno kot ogenj, u levici pa kopje s zastavo. Glava mu je bila sreberna, lasje zlati, noge železne, vse ostalo truplo pa leseno. Kip (podoča) tega boga je stal večidel pri rekah, posebno u Kievi in Novgorodu na Ruskem.

Vse rastlike velikega slavjanskega naroda so mu darovale. V logih in gojzdi, ki so bli njemu posvečeni, nikdo ni smel lov loviti ali pa lésa sekati. Naj večo čast so mu pa skazovali skoz ogenj, ki je noč in

dan pred njegovim obrazom gorel in svétel. Gorje duhovniku, če je ogenj vgasnul; precej so ga k smrti obsodili. — Kader je kaku nevarnost protila, je ljudstvo k njemu priteklo ter mu darove iz domače životinjne doprinašalo. Vervalo se je, da te bog vse tiste v kamen spremeni, ki so lagáli ali njegove darove na zlo obračali. V njegovem svetem logu je krojil duhovnik narodu pravico; bila mu je sveta kot božja beseda.

2. Svantovit ali Sventovid, bog junaštva in prorokovavec prihodnih reči. Naj lepša njegova molivnica je bila na otoku Rugani v Arkoni. Stala je vsréd mesta na prostem kraju vsih strani krasno okinčana. Na sredi molivnice je stal Svantovit prav mogočne in velikanske postave iz tverdega lesa. Imel je štiri glave, ki so na vse štiri strani sveta gledale. Brado je imel lépo počesano, lasje pristrižene; v desnici rog obilnosti in v levici lok. Zraven njega je bila ujzda, sedlo in velik meč s srebrnim deržalom.

Posvečen je bil Svantovitu bel konj, s katerim so božjo službo opravljali. Vervali so, da bog vsako noč na tam bitem konju proti neprijateljem jaha. Zató so menili je bil vsako jutro ves zaprašen Arkonski Svantovit je imel k temu še 300 konjev in ravno toliko oboroženih bojovnikov, kateri so pod prekrasno pisano sveto bandero do boja hodili. Sam višji duhoven je smél konja kermiti in jezditi. Pred začetkom boja so upotrebovali konja k gadanju ali prerokovanju. Pri tej priložnosti je položil višji duhoven tri meče križema na zemljo pred Svantovitevim hramom, čez ktere so potem konja peljali. Po drugih so zasadili štiri sulice v tla in dve so prek položili. Ako je konj po iskrenej molitvi duhovna desno nogo prvič vzdignul, je bilo to dobro znamenje, ako pa levo, so deržali to za nesrečo in so tudi od boja za te den odstopili.

Kot oznanovatelja prihodnosti so ga vsakega léta po dokončanej žetvi s veliko slavnostjo častili. Najpred je duhoven molivnico osnažil. Na najsvetejšem kraju se ni smel oddahnuti. Veliko veliko ljudi se je pred hramom vselej zbralo. Sedaj je prinesel duhoven rog obilnosti in je vpričo vsih ljudi pogledal, ali je vino ali medovina že pošla, ki se je lani v rog vlila. Ako je med létom vino ali medovina pošla, je pomenilo slabo leto. Ako je pa rog še poln bil, je prorokoval dobro žetvo, in ljudi so se božjega dara veselili. Na to je izlil vino k nogam Svantovita in ga s drugim napolnil. V gorečej molitvi se je zahvalil za minulo rodovitnost in prosil za obilnost tudi v prihodnjem létu. Po dokončanej molitvi je izpil rog, ga vnovič napolnil in tako spet bogu v desnico podjál.

Po tem je bil prinešen velik medov kolač, za ktereга se je duhoven vstopil. Ako je ljudstvo reklo, da ga ne vidi, je prosil, da bi ga zavolj velikosti kolača tudi prihodnje léto viditi ne moglo. Ko je duhovnik ljudstvo še enkrat k bogoljubnosti opoménil, se je razšlo in se cel dan pri gostijah radovalo. Velik gréh je bil, pri tej slavnosti le malo jesti in piti *).

Skoz to, da se je vselej tretji del vojaškega ropa v molivnico oddal in se tudi od ptujih kraljev in vojvodov darovi Svantovitu pošiljali, je njegov hram tako obogatel, da je Danski kralj Valdemar od najdenega zaklada, 12 cerkev postaviti mogel. (Dalje sledi.)

*) Glej tudi Bčelo m. julija 1850.